

NYT OM SVAMPESYGDOMME I VINTERSÆD OG ALM. RAJGRÆS TIL FRØ I UGE 19 I REGISTRERINGSNETTET

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fortsat meget bygrust og/eller skoldplet i flere vinterbygsorter. Begyndende angreb af Ramularia. Behov for bekæmpelse af Septoria i en del hvedemarker.

Vinterbyg: bygrust er fortsat mest udbredt, og der er udløst bekæmpelse i godt 20 procent af de ubehandlede marker. Angreb er fundet i alle sorter, men mest i Wootan, Trooper og Mecurioo.

Skoldplet og meldug er næstmest udbredt. Mest skoldplet er fortsat fundet i Frigg, hvor der er op til 100 procent angrebne planter. Mest meldug er fortsat fundet i KWS Infinity og Matros.

Fra praksis er også meldt om flere marker, hvor Ramularia begynder at brede sig, hvilket er relativt tidligt.

Bygrust bekæmpes i modtagelige sorter indtil omkring blomstring ved over 10 procent angrebne planter. Meldug bekæmpes i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter indtil vækststadium 37 (fanebladet synligt) og herefter ved over 50-75 procent angrebne planter indtil gennemskridning. Skoldplet bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter og mindst 3 dage med nedbør i de seneste 14 dage. Vær især opmærksom på skoldplet i marker med forfrugt byg og samtidig reduceret jordbearbejdning.

Til bekæmpelse af bygrust, meldug og skoldplet på de tidlige vækststadier kan der f.eks. anvendes 0,25 l Prosaro. Ved meget skoldplet og mindre rust foretrækkes 0,25 l Proline Xpert. Hæv dosis lidt ved meget skoldplet.

I mange marker kan der nu være tale om den afsluttende behandling. Til afsluttende

svampebehandling omkring skridning kan anvendes 30-50 procent dosis afhængig af smittetryk og forudgående sprøjtning. Der kan f.eks. anvendes 0,15-0,3 l Prosaro/Proline Xpert + 0,2-0,25 l Comet Pro. I stedet for Comet Pro kan også anvendes 0,15-0,2 l Aproach. Mod skoldplet har Proline Xpert bedst effekt. Mod bygrust har Prosaro bedst effekt. Man kan selv blande sig til Prosaro og Proline Xpert ved at blande Proline og Orius. Proline Xpert og til dels Prosaro har også effekt mod Ramularia.

Ønsker man at anvende det nye middel Propulse, kan dette også anvendes, men da der er meget bygrust i år, skal der tilsættes et middel med rusteffekt, dvs. f.eks. Comet Pro/Aproach eller Orius. Der kan anvendes 0,15-0,3 l Propulse tilsat 0,2-0,25 l Comet Pro/0,15-0,2 l Aproach/0,2-0,25 l Orius. Propulse har også effekt på Ramularia.

Ved meget bygrust kan behandlingen omkring skridning evt. deles.

Det gennemsnitlige vækststadium er 36 (fanebladet tæt på at være synligt), mens de længst udviklede marker er i vækststadium 43 (fanebladets bladskede begynder at svulme).

Vinterhvede: meldug er blevet hæmmet af det kølige vejr i foråret, men har bredt sig lidt i det varmere vejr i sidste uge. Der er udløst meldugbekæmpelse i ca. 10 procent af markerne, og mest meldug er fortsat fundet i Torp. Næstmest er fundet i Nuffield og KWS Cleveland. Meldug anbefales i modtagelige sorter bekæmpet ved over 25 procent angrebne planter på nuværende tidspunkt. Til bekæmpelse kan anvendes Talius, hvortil der er givet dispensation i 2017. Fra vækststadium 31 (1 knæ udviklet) anvendes bredspektrede løsninger ved meldugbekæmpelse dvs. ikke Talius alene. Alene anvendes Talius med 0,15 l. Ved blanding med f.eks. Prosaro og Proline Xpert anbefales 0,08 l Talius, såfremt der er behov for ekstra meldugeffekt. Talius må maksimalt anvendes 1 gang pr. vækstsæson.

Der er ikke fundet gulrust eller brunrust i registreringsnettet. Den 26. april blev der fra praksis meldt om fund af gulrust i Benchmark på Nordfyn.

Fra praksis er tidligere også meldt om gulrust i Substance ved Hovedgård i Østjylland og ved Uggerslev på Nordfyn. Sorten udgør i 2017 kun ca. 1 procent af hvedearealet. Der er også 8. maj set meget gulrust ved Skanderborg i en mark med sorten Canon, som kun dyrkes på et meget begrænset areal.

Der er tidligere meldt om angreb af hvedebladplet i et par tilfælde i marker med forfrugt hvede og samtidig reduceret jordbearbejdning.

Der er fortsat stor spredning i markernes udvikling. Det gennemsnitlige vækststadium er 32 (2 knæ udviklet), mens enkelte langt udviklede marker er tæt på vækststadium 37 (fanebladet synligt).

Fra vækststadium (31)-32 tælles der i modtagelige sorter (ikke Sheriff og Creator) antal dage med nedbør med henblik på at vurdere behovet for bekæmpelse af Septoria. 4 dage med nedbør udløser en bekæmpelse. I en del marker er der udløst bekæmpelse af Septoria. Til bekæmpelse kan f.eks. anvendes 0,25-0,35 l Prosaro eller 0,25-0,35 l Proline Xpert, hvor højeste dosis anvendes, hvor der er meget Septoria i afgrøden. Man kan selv blande sig til de

to midler ved at blande Proline og Orius.

I marker i vækststadium 32 (2 knæ udviklet) med meget Septoria på bladspidser højt oppe i afgrøden på mange af planterne (typisk på 5. øverste blad), anbefales også en bekæmpelse, uanset om de 4 dage med nedbør er nået.

Fra omkring vækststadium 33-37 anvendes i stedet løsninger med meget SDHI-middel, dvs. Viverda + Ultimate, Bell +/- Comet Pro eller Propulse.

Triticale: meldug er mest udbredt, og der er udløst bekæmpelse i ca. 35 procent af markerne.

Meldug bekæmpes i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter på nuværende tidspunkt.

Gulrust er fundet ca. 15 procent af markerne og mest i Tantris og Jura. Der er ikke fundet brunrust.

Til bekæmpelse af meldug og rust kan f.eks. anvendes 0,3 l Orius (vær opmærksom på trazolreglerne). Ønskes ekstra meldugeffekt kan evt. tilsættes 0,08 l Talius, hvortil der er givet dispensation i 2017.

Det gennemsnitlige vækststadium er 33 (3 knæ udviklet), mens de længst udviklede marker er i vækststadium 37 (fanebladet synligt).

I triticale er der forholdsvis få registreringer.

Rug: der er fundet meget meldug i den mindre dyrkede sort Binntto. I de øvrige sorter er også fundet tilfælde af meldug.

Brunrust er tidligere fundet i flere tilfælde, men er i denne uge kun fundet i 1 mark (0,01 procent angrebne planter). Dette kan skyldes, at der fra og med vækststadium 32 skiftes til at bedømme på de 3 øverste fuldt udviklede blade og ikke længere på hele planten, ligesom brunrust har udviklet sig langsomt i det mest kølige vejr.

Meldug bekæmpes ved over 25-50 procent angrebne planter indtil gennemskridning. Brunrust bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter.

Til bekæmpelse af meldug og brunrust kan f.eks. anvendes 0,25-0,3 l Orius eller 0,25 l Prosaro, såfremt der også er skoldplet. Der er meget skoldplet i nogle marker. Ved meget skoldplet foretrækkes Proline Xpert. Ønskes ekstra meldugeffekt kan evt. tilsættes 0,08 l Talius, hvortil der er givet dispensation i 2017.

Det gennemsnitlige vækststadium er 38 (fanebladet tæt på at være helt udviklet), mens de længst udviklede marker er begyndt at skride.

I rug er der forholdsvis få registreringer.

Alm. rajgræs til frø: der er fundet kronrust i ca. 70 procent af markerne, men med overvejende svage angreb (maks. angreb er 2 procent dækning). Meldug er fundet i ca. 40 procent af markerne med op til 5 procent dækning.

Det gennemsnitlige vækststadium er 31, mens de længst udviklede marker er i vækststadium 37 (fanebladet synligt).

Evt. svampebekæmpelse anbefales tidligst fra begyndende strækning (vækststadium 32) og anbefales ved 0,1 procent dækning af kronrust (få pustler pr. plante). Til bekæmpelse kan f.eks. anvendes 0,35 l Orius, som også har effekt på meldug.

Se uddybende data på nedenstående link.

- [Vinterhvede](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Triticale](#)
- [Vinterrug](#)
- [Alm rajgræs](#)

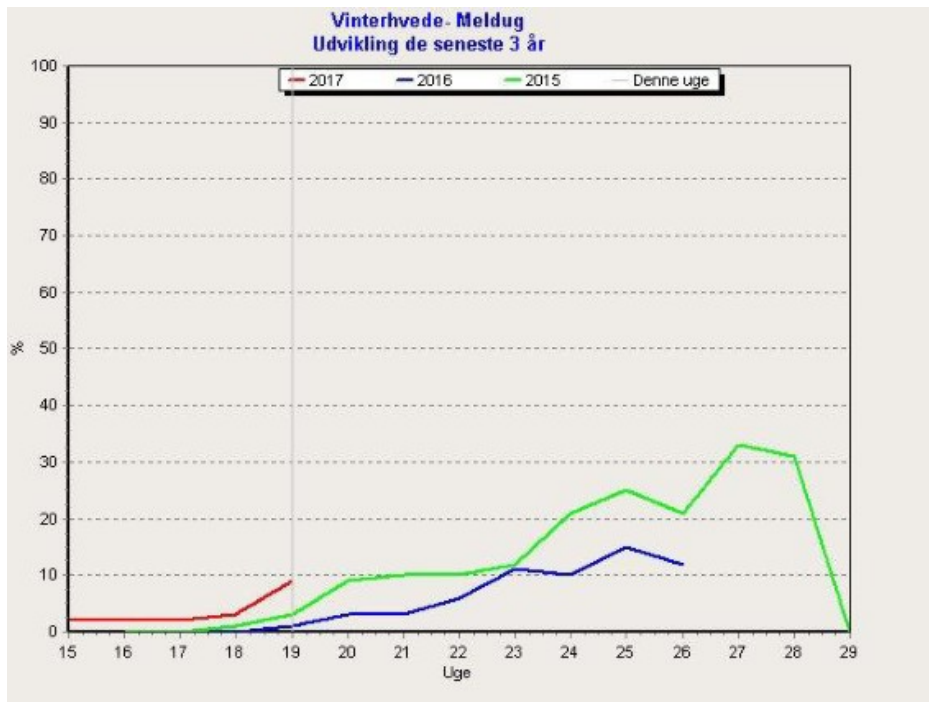

Billede 1. Ramularia i vinterbyg fotograferet 8. maj 2017.

Billede 2. Gulrust i den mindre udbredte hvedesort Canon fotograferet 8. maj 2017.

Figur 1. Udviklingen af meldug i hvede i 2017 i forhold til de to foregående år.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.